

ДО

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ,  
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р- 109- 411/26. 10. 2022 Г. НА РЕКТОРА НА  
МУ- ГР. ВАРНА**

## **СТАНОВИЩЕ**

От доц д-р Любомир Стефанов Бакаливанов д.м.

Началник клиника по Сърдечно-съдова анестезия и интензивно лечение

МБАЛ – НКБ ЕАД

Гр. София

Със Заповед № Р- 109- 411 от 26. 10. 2022 г. съм определен за член на научно жури по процедура за провеждането на конкурс за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Анестезиология и интензивно лечение“ (03. 01. 38).

Получих по надлежен ред необходимите документи и материали съобразно правилника да развитие на академичния състав на МУ-гр. Варна.

**Кандидат в конкурса:** Д-р Атанас Цанков Занев.

**Тема на дисертационния труд:** „Интраоперативно и постоперативно обезболяване с *TAP*- блок при пациенти с долна средна лапаротомия“.

**Научен ръководител:** Доц. д-р Боряна Найденова, д.м.

**Биографични данни на кандидата:**

Д-р Атанас Цанков Занев е роден на 14. 07. 1983 г. в гр. Силистра.

Професионалният път на д-р Занев като магистър-лекар започва през 2008 г. в ЦСМП-гр.Варна, Филиал Дългопол. През периода 2009 - 2011 г. работи като лекар-ординатор в Спешно отделение на МБАЛ „Св. Анна“- гр.Варна.

През 2011г. продължава работата си като спешен медик в Спешно отделение на МБАЛ „Света Марина“ ЕАД- гр.Варна.

През 2012г. започва работа като анестезиолог-реаниматор в КАИЛ на МБАЛ „Света Марина“ ЕАД- гр. Варна.

Академичното развитие на д-р Занев стартира през 2014г., когато печели конкурс за „Асистент“ в КАСИМ на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“- гр. Варна.

През 2017 г. придобива специалност „Анестезиология и интензивно лечение“, а през 2020 г. е зачислен като докторант по „Анестезиология и интензивно лечение“ в МУ – гр. Варна.

Специализирал е в България, Чехия и Румъния.

Има реализирани курсове на обучение в България и в чужбина.

Публикационната активност на д-р Занев е в редица списания, включително и такива индексирани в SCOPUS.

Участвал е в научни форуми с доклади и постери, както и в български и международни научно-изследователски проекти.

Владее български, английски и руски езици.

Член е на редица български и международни съсловни и професионални организации:

1. Българско дружество по ентерално и парентерално хранене;
2. Дружество на анестезиолозите в България;
3. Българска асоциация за изследване и лечение на болката;
4. European Society of Anesthesiology;
5. European Society of Regional Anesthesia and Pain Therapy ;
6. International Association for the Study of Pain.

#### **Актуалност на темата на дисертационния труд:**

Болката отключва редица неблагоприятни за организма нервно-ендокринни, имунологични, метаболитни и психологически промени.

Това на свой ред екстензира болничния престой, като води и до възникване на други нежелани компликации, съпътстващи основното заболяване. Хирургичната намеса е най-честия източник на различна по-сила и степен болка.

**Структура на дисертационния труд:** Дисертацията на д-р Занев е в обем 157 машинописни страници, в това число: Въведение- 1 стр., Литературен обзор- 41 стр., Цел и задачи- 1 стр., Обект и методика на клиничното изследване- 15 стр., Резултати и обсъждане- 52 стр., Заключение- 3,5 стр., Изводи- 1 стр., Приноси- 1 стр., Библиография- 13 стр. (от които 10 на кирилица и 220 на латиница), Приложения- 22 стр. В дисертационният труд са използвани за онагледяване 36 фигури, 49 таблици и 8 снимки.

Въведението на дисертационния труд е изчерпателно, ясно и кореспондира със същността на избраната тема.

От него става ясно, че д-р Занев е добре запознат с проблемите свързани с интраоперативното и следоперативно обезболяване и най-съвременните анестезиологични методи използвани за купиране на периперативната болка.

Представеният литературен обзор е от 41 страници.

В него д-р Занев представя подробно съвременната дефиниция на болката, съгласно разбиранията на международната асоциация за лечение на болката. Успоредно с това докторантът внася някои допълнителни разяснения и концепции от съвременното схващане патофизиологията на болката. Подрбно е развита реакцията на организма към болката, всички взаимосвързани процеси и реакции, настъпващи на ниво вегетативна нервна система, нервно-ендокринна, имунна и емоционално-психологическа основа.

Детайлното разбиране на патофизиологичните процеси, причините за възникването и развитието и най-вече овладяването на болката в следоперативния период е една от основните задачи, които си поставя всеки анестезиолог-интензивист. Д-р Занев прави подробен преглед на класическите методи и техники за постоперативно обезболяване, на техните предимства и недостатъци. Представя и затрудненията с адекватното обезболяване на национално ниво, произтичащо от липсата на

унифицирани протоколи, недостиг на персонал и недобре организирана работна среда.

В съвременната борба с периперативната болка, значимо място заема мултимодалната аналгезия и локо-регионалните техники за обезболяване. Докторантът представя т.нар. TAP- блок (Rafi Transversus Abdominis Plane-блок), като лесен за изпълнение, със сравнително малко противопоказания и странични ефекти, висок процент успеваемост и съпоставим на класическите техники терапевтичен ефект.

Екипът докладва, че не открива проучвания от български автори свързан с приложението на TAP-блока, което прави темата актуална и дисертационна.

Целта на проучването е точна, ясна, конкретна и правилно формулирана, а именно да се оцени ефективността, приложимостта и безопасността на TAP- блока непосредствено при интра- и постоперативното обезболяване при пациенти подложени на хирургични интервенции с използване на долна срединна лапаротомия.

За постигането на целта, докторанта формулира шест задачи, като задача 5 и 6 се припокриват в известна степен.

От глава „Обект на клиничното изследване“ става ясно, че проучването е разделено на две рамена - проспективно и ретроспективно, осъществено в структурите на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД - гр. Варна. Проучването е одобрено от комисията по етика на клиничните изследвания в МУ-Варна, като поради извънредната епидемиологично обстановка, произтичаща от COVID-19 пандемията, са извършени известни корекции в наблюдението, също одобрени от комисията.

Клиничното изследване включва пациенти, лекувани в Клиниките по „Урология“ и „Обща хирургия“, на които са извършени планови операции чрез долна срединна лапаротомия. Изследването включва 3 групи пациенти:

- 1<sup>-ва</sup> група - контролна, ретроспективна (n= 89), обхващаща пациенти лекувани в периода 2016 г.- 2020 г.;
- 2<sup>-ра</sup> група - експериментална, проспективна (n= 37), включваща пациенти преминали през лечебното заведение в периода 2021 г.- 2022 г.;

- 3<sup>-та</sup> група - експериментална, ретроспективна (n= 45), в която са включени пациенти лекувани в периода 2017 г.- 2019 г.

В цялостното проучване са включени общо 171 пациенти.

Приложени са следните изследователски методи: документален метод, клинични, инструментални, лабораторни, лечебни, включващи хирургични и анестезиологични, и статистически методи (SPSS Statistics 25.0 и Microsoft Office 2013). Статистическият анализ е извършен със съвременен статистически пакет.

В глава „Резултати и Обсъждане“, дисертантът прави подробен анализ на получените данни, които произтичат от направената статистическа обработка, илюстрирани в 36 фигури и 49 таблици. В същата глава д-р Занев прави подробен демографски анализ на всичките 171 пациенти включени в проучването.

Доктор Занев доказва, че използването на ТАР- блок позволява прецизно визуализиране на структурите и постоянен контрол при преминаването на иглата. Той представя доказателствен материал и в подкрепа на факта, че ТАР - блока редуцира отчетената консумация на опиоиди, не води до хемодинамична нестабилност, намалява интензитета на постоперативната болка. В същото време методиката намалява степента на седация в ранния следоперативен период, намалява опиатните нужди, но не намалява случаите на PONV и не повлиява дозата на използваните НСПВС за постоперативно обезболяване.

Раздел „Обсъждане“ е разгърнат в изложението на резултатите, като всеки един е коментиран и анализиран подробно от дисертанта.

Подробно и последователно са анализирани количествените, качествените, и статистически получените резултати в така определените три групи.

Изведени са общо 8 извода, които приемам напълно.

Изведени са също така 4 научно-практически и 3 научно-теоретични приноси. За мен с най-съществена практическа стойност е 2<sup>-рия</sup> научно-практически принос, а именно изведените техническите и практическите особености следващи приложението на ТАР – блока под ултразвуков контрол.

Дисертантът представя две публикации, свързани с темата, публикувани в списание „Варненски медицински форум“.

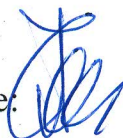
**Заключение:** На базата на представения дисертационен труд смятам, че дисертантът е разработил задълбочено, изчерпателно и всеобхватно научната си теза, касаеща един съвременен метод за периперативно обезболяване, какъвто е ТАР- блока.

Изведени са стойностни научно-теоретични и научно-практически приноси, като е разгледан проблем от анестезиологията и интензивното лечение, който към момента не е разработван и анализиран на национално ниво.

Това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да дадат **положителна оценка** на дисертационния труд на д-р Атанас Цанков Занев за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

28. 11. 2022 г.

С уважение:



Гр. София

/доц. д-р Любомир Стефанов Бакаливанов д.м./